

ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

BÀI TẬP MÔN HỌC
PHÂN TÍCH THIẾT KẾ THUẬT TOÁN

Sinh viên: Đỗ Phương Duy - 23520362

Sinh viên: Nguyễn Nguyên Khang - 22520623

Ngày 6 tháng 10 năm 2024

Mục lục

1 Bài 1: Huffman Coding:	3
1.1 Phân tích và xác định độ phức tạp của thuật toán	3
1.2 Tối ưu thuật toán	3
2 Bài 2: Thuật toán Minimum Spanning Tree	6
2.1 Prim	6
2.2 Kruskal:	7

1 Bài 1: Huffman Coding:

1.1 Phân tích và xác định độ phức tạp của thuật toán

- Vòng lặp init:

- Gọi α là danh sách các cây ban đầu với mỗi cây chỉ có một node gốc.
- Vòng lặp này lần lượt lặp qua từng cây này (lặp tổng cộng n lần, với n là tổng số cây trong α)

\Rightarrow Độ phức tạp của vòng lặp này là $O(n)$

- Vòng lặp chính:

- Gọi n là số lượng cây ban đầu, chúng ta cần tổng cộng $n-1$ vòng lặp để hợp nhất tất cả thành một cây.

\Rightarrow Độ phức tạp của vòng lặp này là $O(n)$

- Tại mỗi vòng lặp, ta cần tìm cây có tần suất nhỏ nhất, chi phí là $O(m)$ cho mỗi vòng lặp với m là số lượng cây tại vòng lặp hiện tại.
- Tại mỗi vòng lặp, ta cũng cần tìm cây có tần suất nhỏ thứ hai cũng với chi phí $O(m)$ cho mỗi vòng lặp.
- Ta có thể nhận thấy rằng, ở lượt lặp đầu tiên ta có $m=n$, giá trị của m giảm đi sau mỗi vòng lặp. Độ phức tạp của các vòng lặp tìm cây có tần suất nhỏ nhất và nhỏ thứ hai là:

$$O(m) + O(m) = O(2m) = O(m) = O(n)$$

$$\Rightarrow \text{Độ phức tạp của vòng lặp này là } O(n \cdot n) = O(n^2)$$

$$\Rightarrow \text{Độ phức tạp tổng thể của thuật toán là } O(n + n^2) = O(n^2)$$

1.2 Tối ưu thuật toán

Một trong những phương án để tối ưu thuật toán này là sử dụng cấu trúc dữ liệu min-heap, min-heap cho phép chúng ta tìm và xóa các phần tử có giá trị nhỏ nhất một cách hiệu quả hơn.

- Vòng lặp thứ nhất:

- Chúng ta ánh xạ danh sách các node thành 1 cây nhị phân (node thứ i sẽ nhận node con trái ở vị trí $2i$ và node con phải ở vị trí $2i+1$)
- Chúng ta tiến hành heapify cây nhị phân thu được, bắt đầu từ node không lá đầu tiên ở vị trí thứ $n/2$ (n là tổng số node).
- Khi tiến hành heapify tại một node, chúng ta so sánh giá trị tại node này với các node con của chúng. Chi phí để heapify cho mỗi node là $O(H)$ với H là chiều cao của cây.
- Đối với cây nhị phân hoàn chỉnh chiều cao H của một cây có n node có thể được tính bằng cách:

$$H = \lfloor \log_2(n) \rfloor$$

- Do đó, độ phức tạp cho việc heapify tại mỗi node là:

$$O(\log(n))$$

- Ta có số lượng node cần heapify sẽ giảm dần khi đi từ dưới lên, ta có thể tính tổng chi phí như sau:

$$T(n) = 1 \cdot O(h) + 2 \cdot O(h-1) + 4 \cdot O(h-2) + 8 \cdot O(h-3) + \dots + n \cdot O(0)$$

- Hay:

$$T(n) = \sum_{i=0}^h 2^i \cdot O(h-i)$$

- Khi thay O bằng một hằng số C:

$$T(n) = \sum_{k=0}^h C \cdot 2^k \cdot (h-k)$$

- Ta có thể tách tổng này thành 2 phần:

$$T(n) = C \cdot h \cdot \sum_{k=0}^h 2^k - C \cdot \sum_{k=0}^h k \cdot 2^k$$

- Tính tổng phần đầu tiên: Tổng $\sum_{k=0}^h 2^k$ là tổng cấp số nhân:

$$\sum_{k=0}^h 2^k = 2^{h+1} - 1$$

- Tính tổng phần thứ hai:

$$S = \sum_{k=0}^h k \cdot 2^k$$

- Nhân cả hai bên với 2:

$$\begin{aligned} 2S &= \sum_{k=0}^h k \cdot 2^{k+1} = \sum_{k=1}^{h+1} (k-1) \cdot 2^k \\ 2S &= \sum_{k=1}^{h+1} (k-1) \cdot 2^k = \sum_{k=1}^{h+1} k \cdot 2^k - \sum_{k=1}^{h+1} 2^k \end{aligned}$$

- Ta có thể viết lại tổng đầu tiên như sau:

$$\sum_{k=1}^{h+1} k \cdot 2^k = S + (h+1) \cdot 2^{h+1}$$

- Tính vế sau:

$$\sum_{k=1}^{h+1} 2^k = 2 \cdot (2^{h+1} - 1) = 2^{h+2} - 2$$

- Thay vào ta được:

$$2S = S + (h + 1) \cdot 2^{h+1} - (2^{h+2} - 2)$$

$$2S = S + (h + 1) \cdot 2^{h+1} - 2^{h+2} + 2$$

- Tính $2S - S$:

$$2S - S = S = (h + 1) \cdot 2^{h+1} - 2^{h+2} + 2$$

- Tiến hành rút gọn:

$$S = 2^{h+1}(h + 1 - 2) + 2$$

$$S = 2^{h+1}(h - 1) + 2$$

- Quay lại tổng ban đầu:

$$T(n) = C \cdot h \cdot (2^{h+1} - 1) - C \cdot ((h - 1) \cdot 2^{h+1} + 2)$$

- Mà ta có $h = O(\log n)$ nên :

$$2^{h+1} = O(n)$$

- Do đó:

$$T(n) = O(h \cdot n) - O((h - 1) \cdot n) = O(n)$$

- **Vòng lặp thứ hai:**

- Chúng ta tiến hành lặp $n - 1$ lần với n là số cây ban đầu: (mỗi cây chỉ có node gốc)

$$\Rightarrow \text{Chi phí là } O(n)$$

- Chúng ta lặp đến khi chỉ còn 1 cây trong min-heap:

- * Lấy ra 2 cây có tần suất nhỏ nhất là T_1 và T_2 (chi phí là $O(\log n) + O(\log n) = O(\log n)$)

- * Tạo cây T_3 từ T_1 và T_2

- * Chèn T_3 vào min-heap (chi phí là $O(\log n)$)

$$\Rightarrow \text{Chi phí tổng là } O(n \log n)$$

$$\Rightarrow \text{Tổng chi phí của cả 2 vòng lặp là } O(n) + O(n \log n) = O(n \log n)$$

2 Bài 2: Thuật toán Minimum Spanning Tree

2.1 Prim

- Pseudocode

```
1: function PRIM(Graph)
2:   Initialize an empty set  $MST$ 
3:   Initialize a priority queue  $PQ$ 
4:   Initialize a set of visited nodes,  $Visited = \{\}$ 
5:    $StartNode \leftarrow 0$ 
6:    $Visited.add(StartNode)$ 
7:   for each edge  $(StartNode, v, weight)$  in  $Graph[StartNode]$  do
8:     end
9:      $PQ.enqueue(v, weight)$ 
10:  while  $PQ$  is not empty do
11:    end
12:     $(u, weight) \leftarrow PQ.dequeue()$ 
13:    if  $u \notin Visited$  then
14:      end
15:       $MST.add((StartNode, u, weight))$ 
16:       $Visited.add(u)$ 
17:      for each edge  $(u, v, weight)$  in  $Graph[u]$  do
18:        end
19:         $v \notin Visited$ 
20:         $PQ.enqueue(v, weight)$ 
21:       $StartNode \leftarrow u$ 
22:    return  $MST$ 
23: end function
```

Algorithm 1: Prim's Algorithm

- Phân tích độ phức tạp:

Vì mỗi lần ta thêm 1 đỉnh vào tập X , nên vòng lặp while sẽ lặp $|V|$ lần. Ở bước tìm cạnh ta dùng ý tưởng của priority-queue ở bài 1, khi đó chúng ta chỉ cần tìm cạnh đó trong độ phức tạp $O(\log|E|)$. Vậy độ phức tạp của thuật toán sẽ là $O(|V|\log(|E|))$.

2.2 Kruskal:

- Pseudocode:

```
1: function KRUSKAL(Graph)
2:   Initialize an empty set  $MST$ 
3:   Initialize a disjoint set structure
4:   Sort edges in  $Graph$  by weight in ascending order
   for each edge  $(u, v, weight)$  in sorted edges do
     end
     Find( $u$ )  $\neq$  Find( $v$ )
5:    $MST.add((u, v, weight))$ 
6:   Union( $u, v$ )
7:
8:
9:   return  $MST$ 
10: end function
```

Algorithm 2: Kruskal's Algorithm

- Phân tích độ phức tạp:

Sắp xếp các cạnh theo trọng số lớn nhất mất $O(|E|\log(|E|))$. Mỗi lần kiểm tra và hợp nhất hai tập hợp (Find and Union) mất $O(\beta(V))$ với β hàm đảo ngược với hàm Ackerman với hằng số rất nhỏ, nhỏ hơn cả $\log(|E|)$
Vậy tổng các vòng lặp là $O(|E|\beta(V))$
Tổng cộng độ phức tạp $O(|E|\log(|E|))$

Tài liệu